

ΔΙΕΡΕΥΝΗΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΠΤΩΣΗΣ ΤΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΚΡΙΣΗΣ ΣΤΗΝ ΨΥΧΙΚΗ ΥΓΕΙΑ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ: ΠΡΩΤΑ ΕΥΡΗΜΑΤΑ ΑΠΟ ΤΗ ΣΥΣΧΕΤΙΣΗ ΔΕΙΚΤΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΨΥΧΙΚΗΣ ΥΓΕΙΑΣ ΤΗΣ ΤΕΛΕΥΤΑΙΑΣ 10ΕΤΙΑΣ

Ορέστης Α Γιωτάκος, Ψυχίατρος, Δημήτρης Γ Καράμπελας, Οικονομολόγος

ΨΥΧΙΑΤΡΙΚΗ ΚΛΙΝΙΚΗ, 414 ΣΝΕΝ

ΣΚΟΠΟΣ – ΜΕΘΟΔΟΣ

- Με σκοπό τη διερεύνηση ενδεχόμενης επίπτωσης της τρέχουσας οικονομικής ύφεσης στην ψυχική υγεία στην Ελλάδα, διερευνήθηκε μία σειρά οικονομικών δεικτών (όπως, ανεργία, μέσο εισόδημα, ΑΕΠ, κ.ά) και δεικτών ψυχικής υγείας (όπως, εισαγωγές και επισκέψεις σε εξωτερικά ιατρεία ή επείγοντα ψυχιατρικών κλινικών, αυτοκτονίες, ανθρωποκτονίες, θάνατοι, διαζύγια κ.ά) της τελευταίας 10ετίας.
- Τα δεδομένα συγκεντρώθηκαν από τη Στατιστική Υπηρεσία (δεδομένα από 1981) και από τα Νοσοκομεία Αιγινήτειο, ΨΝΑ, 414 ΣΝΕΝ, Γενικό Κρατικό, και Ευαγγελισμός (τα περισσότερα δεδομένα αφορούσαν την τελευταία 10ετία)
- Χρήση απλής και πολλαπλής παλινδρόμησης (R^2).

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

- Τόσο το μέσο εισόδημα όσο και η ανεργία δεν σχετίζονται με τον αριθμό εισαγωγών σε ψυχιατρική κλινική
- Η αύξηση της ανεργίας σχετίζεται σημαντικά με αύξηση των επισκέψεων στα εξωτερικά ιατρεία ψυχιατρικής όλων των νοσοκομείων που μελετήθηκαν
- Η αύξηση του ποσοστού ανεργίας σχετίζεται σημαντικά με αύξηση του αριθμού ανθρωποκτονιών
- Η αύξηση του μέσου εισοδήματος σχετίζεται σημαντικά με μείωση του ποσοστού αυτοκτονιών
- Η αύξηση του μέσου εισοδήματος σχετίζεται με μείωση του ποσοστού θνησιμότητας στην ηλικιακή ζώνη 15-70 ετών.
- Τόσο το μέσο εισόδημα όσο και η ανεργία σχετίζεται με τον αριθμό των διαζυγίων

ΣΥΖΗΤΗΣΗ

Τα ευρήματα παρουσιάζουν αρκετές ομοιότητες με τα ευρήματα σε έρευνες χωρών με αντίστοιχες οικονομικές υφέσεις, όπως σε χώρες του πρώην ανατολικού μπλοκ, στην Ασία και στις ΗΠΑ. Εννοείται ότι τα ευρήματα θα πρέπει να ερμηνεύονται παράλληλα με τις τρέχουσες διεθνείς αλλά και εσωτερικές πολιτικές και πολιτισμικές παραμέτρους, καθώς και σε συνδυασμό με τα γνωστά προβλήματα καταγραφής των δεδομένων.

Πίνακας 1. Σχέση (R^2) των ανεξάρτητων μεταβλητών Ανεργία – Μέσο Εισόδημα με τις εξαρτημένες μεταβλητές δεικτών ψυχικής υγείας

ΕΞΑΡΤΗΜΕΝΗ ΜΕΤΑΒΛΗΤΗ	R^2
ΕΞΩΤΕΡΙΚΑ ΙΑΤΡΕΙΑ ΑΙΓΙΝΗΤΕΙΟ	0,7645
ΕΠΕΙΓΟΝΤΑ ΑΙΓΙΝΗΤΕΙΟ	0,6409
ΕΞΩΤΕΡΙΚΑ-ΙΑΤΡΕΙΑ ΑΙΓΙΝΗΤΕΙΟ/ΓΕΝ.ΚΡΑΤΙΚΟ/ΕΥΑΓΓΕΛΙΣΜΟΣ	0,6622
ΕΠΕΙΓΟΝΤΑ ΑΙΓΙΝΗΤΕΙΟ/ΔΑΦΝΙ/ΓΕΝ.ΚΡΑΤΙΚΟ/ΕΥΑΓΓΕΛΙΣΜΟΣ	0,9082
ΣΥΝΟΛΙΚΟΙ ΘΑΝΑΤΟΙ	0,8673
ΣΥΝΟΛΙΚΟΙ ΘΑΝΑΤΟΙ 15/70 ΕΤΩΝ	0,9013
ΑΥΤΟΚΤΟΝΙΕΣ	0,375
ΑΝΘΡΩΠΟΚΤΟΝΙΕΣ	0,2514
ΔΙΑΖΥΓΙΑ	0,729

ΓΕΝΙΚΟ ΚΡΑΤΙΚΟ				
ΕΤΟΣ	ΕΙΣΑΓΩΓΕΣ	ΕΞΩΤΕΡΙΚΑ ΙΑΤΡΕΙΑ	ΕΠΕΙΓΟΝΤΑ	ΣΥΝΟΛΟ ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΩΝ
1999		2927		
2000	284	2174	2953	5127
2001	300	216	2969	3185
2002	311	2630	3048	5678
2003	338	4387	3250	7637
2004	366	3507	3607	7114
2005	328	4067	1571	5638
2006	324	4394	852	5246
2007	343	4044	1048	5092
2008	400	4309	1133	5442
2009	369	4643	975	5618

ΑΙΓΙΝΗΤΕΙΟ				
ΕΤΟΣ	ΕΙΣΑΓΩΓΕΣ	ΜΕΣΗ ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΝΟΣΗΛΕΙΑΣ	ΕΞΩΤΕΡΙΚΑ ΙΑΤΡΕΙΑ	ΕΠΕΙΓΟΝΤΑ
1988			8501	3000
1989			9238	3012
1990			8996	3266
1991			9990	4530
1992			9782	4488
1993	371	64.7	10762	4447
1994	394	61.6	11585	4796
1995	424	62.5	10617	5040
1996	430	69.1	11535	5236
1997	474	66.2	12139	5885
1998	448	69.9	13830	6576
1999	506	68.9	17162	9256
2000	512	69.3	18591	10749
2001	452	70.8	13901	10924
2002	447	71.9	16883	9714
2003	557	57.8	16155	9043
2004	553	61.8	15770	6249
2005	553	54.6	15309	6066
2006	487	57.8	15393	6234
2007	519	57.2	15723	6115
2008	518	53.2	17726	6925
2009	539	49.9	18451	7289

ΕΤΟΣ	ΕΙΣΑΓΩΓΕΣ - ΣΥΝΟΛΟ
1975	29796
1976	31864
1977	30601
1978	31314
1979	31504
1980	33066
1981	32340
1982	33477
1983	34570
1984	35367
1985	36413
1986	36705
1987	35476
1988	34552
1989	31476
1990	31161
1991	32847
1992	33012
1993	34433
1994	34626
1995	35093
1996	35,604
1997	36,139
1998	36,466
1999	38,160
2000	35,789
2001	35,278
2002	36,484
2003	38,054
2004	39,106
2005	39931
2006	37888

ΨΝΑ	
ΕΤΟΣ	ΕΠΕΙΓΟΝΤΑ
1997	3805
1998	4531
1999	2870
2000	280
2001	1372
2002	2193
2003	2206
2004	2406
2005	3976
2006	4392
2007	4562
2008	4627
2009	4728

ΕΥΑΓΓΕΛΙΣΜΟΣ				
ΕΤΟΣ	ΕΙΣΑΓΩΓΕΣ	ΕΞΩΤΕΡΙΚΑ ΙΑΤΡΕΙΑ	ΕΠΕΙΓΟΝΤΑ	ΣΥΝΟΛΟ ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΩΝ
2002	315	3264	3643	6907
2003	267	4417	3480	7897
2004	311	6276	3673	9949
2005	308	8196	2055	10251
2006	333	9340	1581	10921
2007	400	8805	1443	10248
2008	358	8935	1171	10106
2009	348	8198	946	9144

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Uutela A. Economic crisis and mental health, Current Opinion in Psychiatry 2010;23:127-130

Γιωτάκος Ο , Οικονομική Κρίση και Ψυχική Υγεία , ΨΥΧΙΑΤΡΙΚΗ, 2010, 21: 195-204